

**Звіт про громадське обговорення,
організоване директором шкільної освіти Міністерства освіти і науки України
щодо проєкту наказу Міністерства освіти і науки України «Про внесення змін до Порядку реагування на випадки булінгу (цькування) та
Порядку застосування заходів виховного впливу»**

Електронна адреса оприлюднення проєкту на офіційному вебсайті Міністерства освіти і науки України:

<https://mon.gov.ua/news/mon-proponuie-dlia-hromadskoho-obhovorennia-proiekt-nakazu-pro-vnesennia-zmin-do-poriadku-reahuvannia-na-vypadky-bulinhu-tskuvannia-ta-poriadku-zastosuvannia-zakhodiv-vykhovnoho-vplyvu>

Дата проведення громадського обговорення: 26.03.2026 – 15.04.2026

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України

2. Зміст питання або назва проєкту акта, що виносився на обговорення:

Проєктом акту пропонується викласти у нових редакціях Порядок реагування на випадки булінгу та Порядок застосування заходів виховного впливу, розроблених з метою приведення нормативно-правової бази у відповідність до чинного законодавства та удосконалення механізмів реагування на випадки насильства в закладах освіти.

Основними положеннями акту є:

узгодження із законодавством поняття булінгу (цькування), визначення учасників колективу закладів освіти;

запровадження чітких ознак насильства для їх швидкої ідентифікації працівниками;

встановлення обов'язку керівника закладу невідкладно (протягом 3 годин) у разі виявлення ознак насильства інформувати поліцію та службу у справах дітей;

у закладі освіти передбачається функціонування єдиної комісії — комісії з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поведіння з дітьми, яка, зокрема, здійснює розгляд повідомлень про булінг (цькування). Порядок формування та затвердження складу такої комісії, регламент її діяльності, а також мета, завдання, принципи роботи, права і обов'язки членів визначаються Порядком реагування на випадки насильства та жорстокого поведіння з дітьми, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19 листопада 2025 року № 1513;

переорієнтація роботи комісії закладу з «встановлення факту булінгу» на планування заходів підтримки постраждалих та корекції поведінки кривдників.

Механізм реалізації акта базується на обов'язковому прийнятті закладами освіти внутрішнього Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми.

Отже, прийняття акта дозволить забезпечити узгодження порядку реагування на випадки булінгу із чинним законодавством у сфері захисту прав дитини, з урахуванням розширеного визначення булінгу та його застосування не лише у закладах освіти, а й в інших установах, де перебувають діти. Акт забезпечить гармонізацію нормативно-правової бази з положеннями Закону України «Про охорону дитинства» та актами Кабінету Міністрів України щодо реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми.

Крім того, його прийняття сприятиме усуненню фрагментарності регулювання та забезпечить чіткість і узгодженість процедур, зокрема щодо строків повідомлення про випадки булінгу та порядку скликання комісій з їх розгляду. Це, у свою чергу, дозволить підвищити оперативність реагування, запобігти затягуванню розгляду випадків у закладах освіти та зменшити кількість справ, що закриваються судами у зв'язку із закінченням строків накладення адміністративних стягнень.

Загалом, реалізація акта сприятиме підвищенню ефективності системи реагування на булінг та забезпеченню належного захисту прав дитини.

Громадське обговорення проводилося у формі електронних консультацій. Матеріали до проєкту акта було розміщено в розділі «Громадське обговорення» офіційного вебсайту Міністерства освіти і науки України (www.mon.gov.ua) 26 березня 2026 року. Зауваження та пропозиції до проєкту акта приймалися до 15 квітня 2026 року на електронну адресу: olena.tiapka@mon.gov.ua.

3. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення проєкту

У ході консультацій з громадськістю було отримано зауваження та пропозиції від Благодійного фонду «Твоя опора».

Результати опрацювання пропозицій та зауважень до проєкту акта відображено в таблиці.

№ з/п	Інформація про осіб, що брали участь в обговоренні	Пропозиції до проєкту акта	Інформація про врахування пропозицій та зауважень
1	Благодійний фонд «Твоя опора»	Пропозиції до проєкту Порядку реагування на випадки булінгу (цькування)	Враховано

	Стаття 3 Конвенції ООН про права дитини прямо встановлює, що в усіх діях щодо дітей найкращі інтереси дитини є головним міркуванням, а Закон України «Про охорону дитинства» встановлює основні засади державної політики у цій сфері, що ґрунтуються на забезпеченні найкращих інтересів дитини. Цей принцип є основоположним для механізмів реагування на насильство, втім у проекті Порядку він не згадується зовсім. Усі дії, рішення та заходи, передбачені цим Порядком, мають здійснюватися виключно з дотриманням принципу найкращих інтересів дитини як головного пріоритету. У разі конфлікту інтересів дітей (постраждалої особи та кривдника) мають окремо визначатися та оцінюватися найкращі інтереси кожної дитини з урахуванням її віку, рівня розвитку, індивідуальних особливостей, думки дитини (відповідно до її віку та рівня зрілості), потреби у захисті від насильства, відновлення психологічного благополуччя та збереження соціальних зв'язків. Враховуючи викладене пропонується: 1.1. Пункт 19 викласти в такій редакції: «19. Діяльність щодо запобігання та протидії насильству, зокрема булінгу (цькуванню), в закладі освіти ґрунтується на принципах: найкращих інтересів дитини як найвищого пріоритету; недискримінації за будь-якими ознаками; ненасильницької поведінки в міжособистісних стосунках; партнерства та взаємодії між учасниками освітнього процесу; особистісно-орієнтованого підходу до кожної дитини; розвитку соціального та емоційного інтелекту; гендерної рівності; участі учасників освітнього процесу у прийнятті рішень відповідно до законодавства.» 1.2. Доповнити пункт 16 новими абзацами:	
--	--	--

		Рішення комісії приймаються з обов'язковим дотриманням принципу найкращих інтересів дитини. Комісія зобов'язана забезпечити право дитини бути вислуханою відповідно до її віку та рівня зрілості. Вислуховування дитини може здійснюватися: безпосередньо; у письмовій формі; через законного представника; за участю практичного психолога або іншого фахівця. Факт вислуховування дитини, форма його проведення та основний зміст висловленої позиції підлягають обов'язковій фіксації в матеріалах розгляду.	
2		Пропозиції до проекту Порядку застосування заходів виховного впливу 2.1. Пропозиції до рішення комісії. Додати новий підпункт до пункту 5: «обґрунтування, чому запропоновані заходи відповідають найкращим інтересам кожної залученої дитини.» 2.2. Доповнити пункт 3 абзацами: «Заходи виховного впливу визначаються та реалізуються таким чином, щоб: не завдавати додаткової шкоди психологічному стану постраждалої дитини; не допускати її повторної травматизації; забезпечувати право дитини на безпечне освітнє середовище. Застосування заходів, спрямованих на примирення сторін, допускається виключно: за добровільною згодою постраждалої дитини та її законних представників; за умови відсутності ризику повторного насильства або шкоди; з урахуванням висновку практичного психолога (за наявності).»	Враховано

		Доповнення гарантує, що спільні заходи (наприклад, примирення) не проводиться всупереч волі постраждалого, що є частою причиною повторного булінгу	
--	--	--	--

4. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Проект акта доопрацьований за результатами громадського обговорення та підготовлений для надсилання до заінтересованих сторін і центральних органів виконавчої влади для погодження в установленому законодавством порядку.